

Eurooppalaisempi Nato

**Suomalaiset luottavat Pohjoismaiden, Viron,
Brittien ja Saksan sotilaalliseen tukeen**

Mikko Laakso
Viestintäpäällikkö, EVA

mikko.laakso@eva.fi
[@mikkolaakso](https://www.instagram.com/mikkolaakso)
www.eva.fi

- Seitsemän kymmenestä suomalaisesta (70 %) pitäisi Suomen jonkin ydinasepelotteen piirissä. Vain 13 prosenttia jättäytyisi kokonaan ydinasepelotteen ulkopuolelle.
- Likimain yhtä moni turvautuisi Euroopan yhteiseen ydinasepelotteeseen (29 %) tai Naton nykyiseen ydinasepelotteeseen (27 %). Yhteis-pohjoismaisen (9 %) ja oman ydinasepelotteen (5 %) kannattajia on vain vähän.
- Yli puolet (53 %) suomalaisista arvioi, ettei Naton jäsenyys takaa muiden maiden lopulta auttavan Suomea todellisessa kriisissä.
- Silti kaksi kolmesta (64 %) suhtautuu myönteisesti Suomen Nato-jäsenyyteen. Kielteisesti jäsenyyteen suhtautuu yhdeksän prosenttia.
- Suomalaisten arvioissa sotilaallinen tuki täysimittaisessa sodassa Venäjää vastaan tulisi ennen kaikkea lähialueilta: Ruotsilta, Virolta, Norjalta, Tanskalta, Isolta-Britannialta ja Saksalta.

Suomi on ollut puolustusliitto Naton jäsenmaa reilut kolme vuotta. Vaikka suomalaiset ovat edelleen tyytyväisiä tähän puolustusratkaisuun, julkista keskustelua on sävyttänyt voimistunut keskustelu ydinaseista sekä suhteesta Trumpin Yhdysvaltoihin.

Donald Trumpin noustua Yhdysvaltain presidentiksi suomalaisten näkemykset maailmanpoliittisesta tilanteesta ovat alkaneet muuttua. Yhdysvaltoja ei pidetä enää yhtä luotettavana liittolaisena kuin vielä muutama vuosi sitten.¹

Trump on viestinyt Yhdysvaltojen turvatakuiden olevan ehdollisia Euroopan Nato-maiden puolustusmenojen kasvattamiselle.² Kesällä 2025 jäsenmaat sopivat Haagissa nostavansa puolustukseen ja turvallisuuteen liittyvät budjettimenonsa viiteen prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2035 mennessä.³

Epävarmuutta turvatakuiden pitävyydestä selittää Naton viidennen artiklan luonne: se velvoittaa jäsenmaat pitämään yhteen liittolaiseen kohdistuvaa hyökkäystä hyökkäyksenä kaikkia vastaan, muttei ennalta määrittele, miten pitkälle kukin liittolainen on valmis menemään.⁴

Juuri tähän näyttää kohdistuvan suomalaisten epävarmuus: Nato-jäsenyyttä kannatetaan, mutta sen käytännön merkitystä kriisitilanteessa puntaroidaan aiempaa useamalta kantilta.

Kevään 2026 Arvo- ja asennetutkimuksen tulokset paljastavat, että suomalaiset hakevat sotilaallista turvaa lähellä sijaitsevista liittolaisista. Suomalaiset näyttävät myös omaksuneen Nato-jäsenyyden myötä ajatuksen ydinasepelotteen tarpeellisuudesta.

Nato-kannatus yhä vahvaa

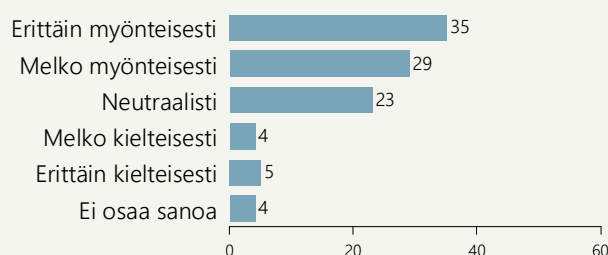
Suomalaisten selvä enemmistö (64 %) suhtautuu myönteisesti Suomen Nato-jäsenyyteen (Kuvio 1). Erittäin myönteisesti jäsenyyteen suhtautuu 35 prosenttia ja melko myönteisesti 29 prosenttia suomalaisista.

Neutraalin kannan ottaa vajaa neljäsosa (23 %). Kielteisesti Nato-jäsenyyteen suhtautuu yhteensä yhdeksän prosenttia. Neljän prosentin kanta on melko kielteinen ja viiden prosentin erittäin kielteinen. Vain harva (4 %) ei ota asiaan kantaa.

Suomalaiset kääntyivät kannattamaan Nato-jäsenyyttä nopeasti Venäjän aloitettua laajamittaisen hyökkäyksensä Ukrainaan helmikuussa 2022.⁵ Suomi haki Naton jäsenyyttä toukokuussa 2022, ja myönteinen suhtautuminen Natoon oli huipussaan EVAn mitauksessa saman vuoden syksyllä (Kuvio 2).⁶ Suomi liittyi Natoon 4. huhtikuuta 2023.

Alkuvaiheen huippulukemista Nato-myönteisyys on vähentynyt, ja muutos näkyy ennen kaikkea neutraalisti suhtautuvien osuuden kasvuna. Nato-kielteisten osuus näyttää vakiintuneen noin kymmenesosaan.

Kuvio 1. Miten suhtautuu nykyisin maamme Nato-jäsenyyteen (%)

Myönteinen suhtautuminen Nato-jäsenyyteen yhdistää useimpia väestöryhmiä, mutta erojakin on. Miehistä selvästi useampi (72 %) kuin naisista (56 %) suhtautuu Nato-jäsenyyteen myönteisesti. Nato-myönteisyys on myös keskimääräistä suurempaa yli 55-vuotiaiden keskuudessa ja keskimääräistä vähäisempää alle 26-vuotiaiden joukossa. Myönteinen suhtautuminen Natoon kasvaa vastaajan koulutustason ja sosioekonomisen aseman kasvaessa.

Puolueiden kannattajaryhmistä Nato-myönteisyys on vahvinta kokoomuksen (88 %) ja vihreiden (82 %) kannattajissa. Keskimääräistä suurempaa se on myös perussuomalaisien (73 %), SDP:n (71 %) ja RKP:n⁷ (71 %) kannattajien keskuudessa. Keskustan kannattajista 57 prosenttia suhtautuu Nato-jäsenyyteen myönteisesti, mutta verraten suuri joukko (36 %) ottaa jäsenyyteen neutraalin

Kokoomus-äänestäjät ovat Nato-myönteisimpiä.

Vähemmistö (40 %), mutta toisaalta Nato-kielteisten osuus (21 %) jää myös verrattain matalaksi, sillä neutraalisti suhtautuvia on lähes kolmasosa (31 %).

Eniten Nato-myönteisyys on vähentynyt syksyn 2022 huipuista yrittäjien, keskustan

kannan. Vasemmistoliiton kannattajista myönteisesti jäsenyyteen suhtautuu

äänestäjien, SDP:n kannattajien, alle 4000 asukkaan kunnissa asuvien sekä naisten keskuudessa.⁸

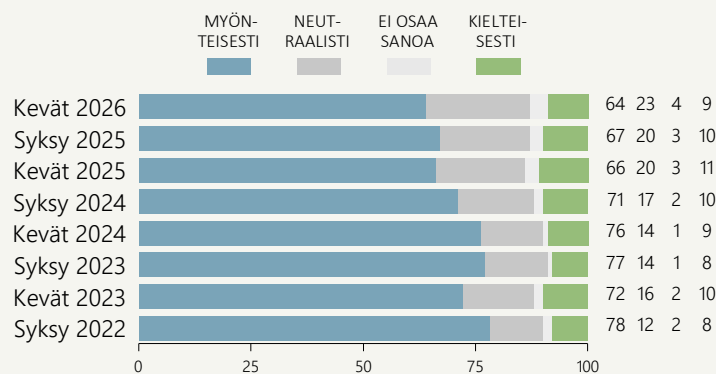
Merkillepantavaa on, ettei kielteisesti suhtautuvien osuus ole juuri kasvanut, vaan muutos näkyy ennen kaikkea neutraalisti suhtautuvien osuuden vahvistumisena. Suomalaiset kannattavat jäsenyyttä, mutta samalla he näyttävät pohtivan aiempaa tarkemmin, millaista turvaa jäsenyys tosiasiaassa tuottaa.

Tätä jännitettä kuvaa se, että enemmistö suomalaisista ei pidä Nato-jäsenyyttä automaattisena takeena muiden maiden avusta. Yli puolet (53 %) yhtyy väittämään, jonka mukaan Naton jäsenyys ei takaa, että muut maat lopulta auttaisivat Suomea todellisessa kriisissä (Kuvio 3). Neljäsosa (25 %) on väittämästä eri mieltä, ja viidesosa (21 %) ei ota kantaa.

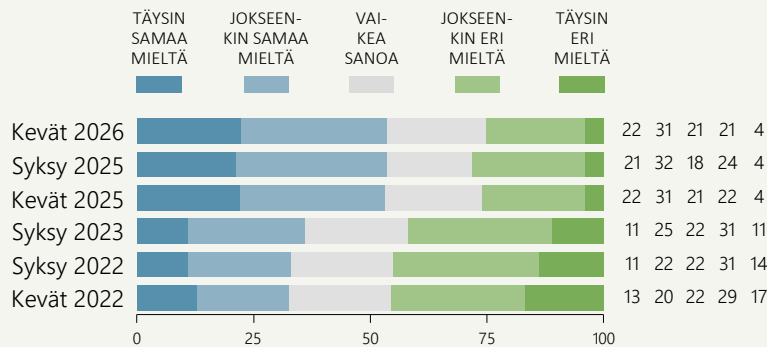
Epäilevien osuuden kasvun ajoitus käy yksiin Trumpin toisen presidenttikauden alkamisen kanssa. Suomalaiset katsoivat presidentinvaalien alla, että voittaessaan presidentti Trumpin vaikutus Suomen asemaan Venäjän naapurina on kielteinen.⁹ Nämä huolet näyttävät heijastuneen suomalaisten arvioihin Naton sotilaallisesta avusta.

Epäily ei paikannu vain liittouman kritikkoihin. Natoon myönteisesti suhtautuvistakin lähes puolet (46 %) arvioi, ettei jäsenyys

Kuvio 2. Miten suhtautuu nykyisin maamme Nato-jäsenyyteen (% , aikasarja)

Kuvio 3. "Naton jäsenyys ei takaa, että muut maat lopulta auttaisivat Suomea todellisessa kriisissä" (%)

takaa muiden maiden apua todellisessa kriisissä. Neutraalisti Natoon suhtautuvista näin ajattelee kaksi kolmesta (67 %) ja Nato-kielteisistä valtaenemmistö (82 %, ks. Kuvioliite).

Tulos kertoo olennaisesta erosta Nato-jäsenyyden kannattamisen ja turvatakuiden ehdottomuuteen uskomisen välillä. Suomalaiset eivät elä luulossa, että Nato korvaisi itsenäisen puolustuksen, vaan jäsenyys liittokunnassa on yksi suvereniteettia vahvistava lisälukko ja ensisijaista on oma puolustus.¹⁰

Epävarmuus muiden Nato-maiden avusta näkyy myös siinä, miten suomalaiset arvioivat Naton turvatakuiden pelotevaikutusta. Vain kolmannes (31 %) suomalaisista yhtyy väittämään, jonka mukaan Naton turvatakuut ovat niin järeä pelote, ettei kukaan uskalla koskea liittouman jäsenmaihin (Kuvio 4). Käy-

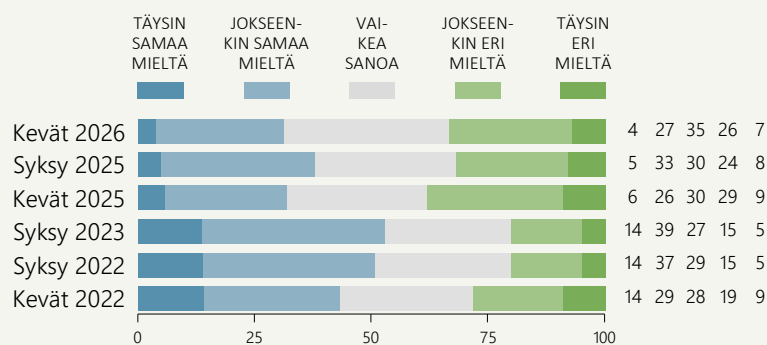
tännössä yhtä moni (33 %) on väittämästä eri mieltä, ja reilu kolmasosa (35 %) ei osaa tai halua ottaa asiaan kantaa.

Luottamus turvatakuiden pelotevaikutukseen on selvästi matalammalla kuin Suomen Nato-jäsenyyden alkuvaiheessa. Syksyllä 2023 väittämään yhtyi vielä yli puolet suomalaisista, mistä se on pudonnut 31 prosenttiin.

Taustalla on muuttunut käsitys Yhdysvaltojen hallinnon suunnasta.¹¹ Liittouman mahtimaan nykyistä ulkopoliittista linjaa on kuvattu transaktionalismiksi. Trumpin sanoin: ”Jokaisen on maksettava laskunsa”. Yhdysvallat odottaa turvakuilta vastavuoroisuutta.¹²

Vastausjakauman muutosta saattavat myös heijastella yhä laajemmin esillä olleet skenaarit, joissa Venäjä saattaisi hyökätä Naton Bal-

Kuvio 4. "Naton turvatakuut ovat niin järeä pelote, ettei kukaan uskalla koskea liittouman jäsenmaihin" (%)

tian-jäsenmaihin ja pyrkiä valtaamaan strategisesti tärkeän Suwałkin käytävän Puolan ja Liettuan rajalla, Valko-Venäjän ja Kaliningradin välissä.¹³

Euroopan vai Yhdysvaltojen ydinasepelote?

Yhdysvaltojen turvatakuiden kovaan ytimeen kuuluu niin sanottu ydinasesateenvarjo. Se tarkoittaa, että sateenvarjon suojassa turvatakuiden kautta oleva maa saa ennakkollista suojaa toisen ydinasevallan mahdolliselta ydinaseiskulta vastaiskun riskin muodossa.

Yhdysvalloilla on Venäjän jälkeen maailman suurin ydinasesarsenaali. Euroopan maista ydinaseita on lisäksi Isolla-Britanniassa ja Ranskalla.¹⁴

Nato-jäsenyyden myötä Suomi on päässyt Naton ydinasevaltojen ydinasesateenvarjon suojaan, mutta keväällä 2026 on käyty poliittista kiistaa siitä, poistetaanko ydinenergiasta pykälä, joka kieltää ydinräjähteiden maahantuonnin, valmistamisen, hallussapidon ja räjäyttämisen. Lakimuutos on tätä kirjoitettaessa eduskunnan käsittelyssä.¹⁵ Lakimuutoksen tarkoitus on vahvistaa ydinasepelotteen uskottavuutta ja Suomen puolustusyhteistyötä Nato-maiden kanssa.

EVA selvitti osana kevään 2026 Arvo- ja asennetutkimusta, mikä olisi tulevaisuudessa tarkoituksenmukaisin vaihtoehto Suomen ydinasepelotteen ylläpitämiseksi.

Suomalaisten selvä enemmistö (70 %) sijoittuu jonkin ydinasepelotteen piirissä pysymisen kannalle ja vain 13 prosenttia jättäytyisi kokonaan ydinasepelotteen ulkopuolelle (Kuvio 5).

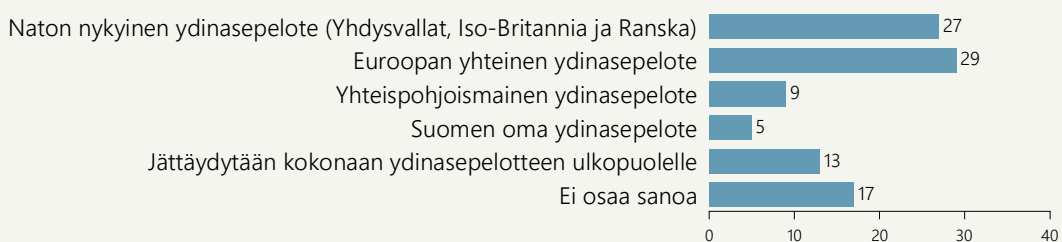
Ydinasepelotteen järjestämistavan suhteen suomalaisten näkemykset jakautuvat ennen kaikkea kahden päävaihtoehdon välille. Euroopan yhteistä ydinasepelotetta pitää tarkoituksenmukaisimpana 29 prosenttia suomalaisista, ja lähes yhtä moni (27 %) valitsisi Naton nykyisen ydinasepelotteen, joka perustuu Yhdysvaltojen, Ison-Britannian ja Ranskan ydinaseisiin.

Eurooppalainen ydinasepelote ei ole enää vain teoreettinen kysymys. Ranskan presidentti Emmanuel Macron on avannut keskustelun Ranskan ydinasepelotteen ulottamisesta eurooppalaisten kumppanien turvaksi.¹⁶ Norja ja Ranska allekirjoittivat toukuussa 2026 laajan puolustus sopimuksen, jonka yhteydessä Norja ilmoitti osallistuvansa Ranskan ydinasepelotealoitteeseen.¹⁷

Laajempi eurooppalainen keskustelu Naton ydinasepelotteen tulevaisuudesta ei ole jäänyt suomalaisilta huomaamatta eurooppalaisen ydinasepelotteen noustessa tarkoituksenmukaisimmaksi tavaksi ylläpitää Suomen ydinasepelotetta. Taustalla vaikuttaa epävarmuus Yhdysvaltojen sitoutumisesta Naton turvatakuihin.

” Euroopan ydinase ei ole vain teoreettinen kysymys.

Kuvio 5. Mikä seuraavista olisi tulevaisuudessa tarkoituksenmukaisin vaihtoehto Suomen ydinasepelotteen ylläpitämiseksi (%)

Suomalaisten näkemykset näyttävät pohjaavan ennen kaikkea realismiin. Uusien ydinaseiden kehittäminen vie aikaa, eivätkä nykyiset ydinasevallat ole tavanneet suhtautua myönteisesti ydinasevaltioiden piirin laajentamiseen.

Todennäköisesti juuri tästä syystä muut esillä olleet vaihtoehdot ydinasepelotteen ylläpitämiseksi eivät näyttäyty kovin laajasti suomalaisille houkuttelevilta. Yhteispohjoismaista ydinasepelotetta kannattaa kymmenesosa (9 %) ja Suomen omaa ydinasepelotetta viisi prosenttia suomalaisista.

Ydinasepelotteen ylläpitämisen kannatus on verraten laajaa kaikissa väestöryhmissä, eikä merkittäviä poikkeamia eri ydinasepelotevaihtoehtojen välillä havaita. Miehistä 83 prosenttia kannattaa jotain ydinasepelotetta ja naisistakin enemmistö (59 %). Yli 46-vuotiaat ja sitä vanhemmat kannattavat nuorempia ikäryhmiä laajemmin jotain ydinasepelotevaihtoehtoa, ja nuoremmissa ikäryhmissä epätietoisien osuus on suurempi. Ydinasepelotteen kannatus kasvaa vastaajan koulutustason ja sosioekonomisen statuksen kasvaessa.

Kaikissa äänestäjäryhmissäkin yli puolet kannattaa jotain ydinasepelotteen muotoa, mutta vasemmistoliiton äänestäjien keskuudessa (59 %) kannatus jää muita puolueiden kannattajaryhmiä vähäisemmäksi. Neljäsosa (26 %) vasemmistoliiton äänestäjistä jättäytyisi kokonaan ydinasepelotteen ulkopuolelle.¹⁸

Nato-kielteisyys on vahvasti kytköksissä ydinasepelotteen ulkopuolelle jättäytymisen kannatukseen. Kielteisesti jäsenyyteen liittokunnassa suhtautuvista kaksi kolmesta (64 %) jättäytyisi kokonaan ydinasepelotteen ulkopuolelle (ks. Kuvioliite).

Ydinasepelotteeseen ja Natoon kielteisesti suhtautuvat jäävät Suomessa pieneksi ryhmäksi. Suomalaiset ovat sitoutuneet puolustusyhteistyöhön, mutta katseet yhteistyössä

suunnataan yhä enemmän lähialueille. Sen osoittaa se, että eurooppalainen vaihtoehto ydinasesuojaksi nousee suomalaisten mielissä niukasti kärkivaihtoehdoksi. Tämä saattaa kieliä suomalaisten Nato-kuvan vähittäisestä muuttumisesta eurooppalaisemmaksi.

Apua odotetaan läheltä

Suomalaisten mielissä eurooppalaistuva Nato saa lisätukea, kun selvitetään, mitkä maat suomalaisten odotuksissa tulisivat sodan hetkellä avuksi. Tueksi täysimittaisessa sodassa Venäjää vastaan tulisivat ennen kaikkea lähialueen Nato-maat (Kuvio 6). Vastaajilta kysyttiin, kuinka pitkälle he arvioivat eri maiden olevan valmiita menemään auttaakseen Suomea tilanteessa, jossa Suomi joutuisi täysimittaiseen sotaan Venäjän kanssa.

Suurinta tukea eli taisteluihin osallistumista odotetaan ennen kaikkea Ruotsilta, Viroilta ja Norjalta. Lähes puolet suomalaisista arvioi Ruotsin (46 %), Viron (44 %) ja Norjan (40 %) osallistuvan taisteluihin Suomen tukena. Lisäksi noin kolme kymmenestä odottaa Ruotsilta (29 %) ja Norjalta (28 %) sotilaallista tukea ilman suoraa osallistumista taisteluihin. Viron kohdalla näin arvioi joka neljäs (26 %).

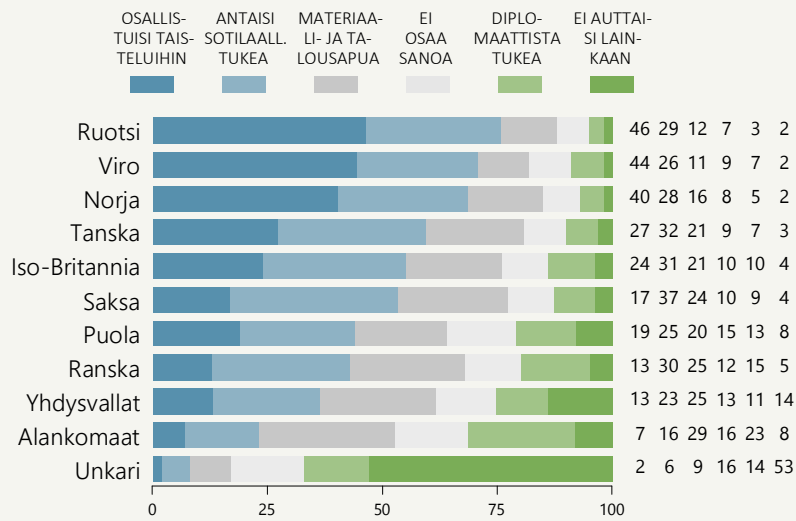
Yhteen laskettuna siis kolme neljästä (75 %) arvioi Ruotsin osallistuvan taisteluihin tai antavan sotilaallista tukea Suomelle. Viron kohdalla osuus on 70 prosenttia ja Norjan kohdalla 68 prosenttia. Vain harva arvioi tämän kolmikron tuen jäävän pelkästään materiaali- ja talousavun tai diplomaattisen tuen tasolle, ja juuri kukaan ei usko, että nämä maat eivät auttaisi Suomea lainkaan.

Tulos kertoo, että suomalaiset mieltävät Suomen sotilaallisen avun tulevan ensisijaisesti läheltä. Tämä on ymmärrettävää, sillä

Kyse on lähialueen kohtalon-yhteydestä.

Kuvio 6. Kuinka pitkälle arvioi seuraavien Nato-maiden olevan valmiita menemään auttaakseen Suomea tilanteessa, jossa Suomi joutuisi täysimittaiseen sotaan Venäjän kanssa (%)

Ruotsin, Norjan ja Viron turvallisuus on suoraan sidoksissa Itämeren ja Pohjois-Euroopan turvallisuuteen. Kaikki niistä ovat myös JEF-maita.¹⁹ Suomalaisten mielikuvissa kyse ei ole vain Nato-jäsenyydestä, vaan myös maantieteestä, yhteisistä turvallisuusintresseistä ja lähialueen kohtalonyhteydestä.

Muiden eurooppalaisten Nato-maiden kohdalla suomalaiset odottavat ennemmin vain sotilaallista tukea kuin suoranaista taisteluihin osallistumista. Tanskan arvioi osallistuvan taisteluihin reilu neljännes (27 %) ja sotilaallista tukea antavan kolmannes (32 %). Yhteensä siis 59 prosenttia arvioi Tanskan antavan vähintään sotilaallista tukea. Tämän lisäksi viidesosa (21 %) arvioi Tanskan antavan materiaali- ja talousapua.

Ison-Britannian arvioi osallistuvan taisteluihin neljännes (24 %) suomalaisista ja antavan sotilaallista tukea liki kolmasosa (31 %). Yhteensä siis yli puolet (55 %) odottaa Isolta-Britannialta vähintään sotilaallista tukea. Lisäksi viidesosa (21 %) arvioi Ison-Britannian antavan materiaali- ja talousapua. Saksan kohdalla taisteluihin osallistumista odottaa 17 prosenttia ja sotilaallista

tukea 37 prosenttia, eli vähintään sotilaallista tukea odottaa Saksalta yhteensä 54 prosenttia. Materiaali- ja talousapuun uskoo lisäksi neljäsosa (24 %).

Iso-Britannia ja Saksa muodostavat siten suomalaisten arvioissa oman tärkeän eurooppalaisen tukijoukkonsa. Ne eivät nouse aivan Pohjoismaiden ja Viron rinnalle taisteluihin osallistuvina maina, mutta niiltä odotetaan laajasti sotilaallista tukea. Tämä sopii analyysin laajempaan havaintoon: suomalaisten Nato-kuvassa Eurooppa ja Suomen lähialueet korostuvat.

Puola ja Ranska asettuvat arvioissa keskiryhmään. Puolan arvioi osallistuvan taisteluihin 19 prosenttia ja antavan sotilaallista tukea 25 prosenttia suomalaisista. Viidennes (20 %) uskoo Puolan antavan materiaali- ja talousapua. Ranskan kohdalla vastaavat osuudet ovat 13 ja 30 prosenttia. Neljäsosa (25 %) uskoo Ranskan antavan materiaali- ja talousapua. Vähintään sotilaallista tukea odottaa Puolalta 44 prosenttia ja Ranskalta 43 prosenttia suomalaisista. Yli kymmenen prosenttia uskoo näiden maiden tuen jäävän pelkästään diplomaattiselle tasolle, mutta vain

harva uskoo, etteivät nämä maat auttaisi Suomea lainkaan.

Yhdysvaltojen kohdalla tulos on huomionarvoinen. Vain 13 prosenttia suomalaisista arvioi Yhdysvaltojen osallistuvan taisteluihin Suomen tukena, ja vajaa neljännes (23 %) arvioi sen antavan sotilaallista tukea. Neljäsosa (25 %) odottaa Yhdysvalloilta materiaali- ja talousapua, ja 11 prosenttia uskoo tuen jäävän vain diplomaattiselle tasolle. Samaan aikaan 14 prosenttia arvioi, ettei Yhdysvallat auttaisi Suomea lainkaan.

Yhdysvallat ei siis katoa suomalaisten mielissä Suomen mahdollisten auttajien joukosta, mutta se ei myöskään sijoitu sotilaallisen avun odotuksissa kärkeen. Vähintään sotilaallista tukea Yhdysvalloilta odottaa 36 prosenttia suomalaisista, mikä jää selvästi jälkeen Ruotsista, Virosta, Norjasta, Tanskasta, Isosta-Britanniasta ja Saksasta. Enemmistö (61 %) suomalaista odottaa Yhdysvalloilta-kin silti vähintään materiaali- ja talousapua. Tulos heijastanee epävarmuutta Yhdysvaltojen poliittisesta tahdosta, ei niinkään maan sotilaallisista kyvyistä.

Lähelle listan häntäpäätä asettuu Alankomaat, joka on suomalaisille todennäköisesti sotilaallisilta kyvykkyyksiltään ja ulko- ja turvallisuuspolitiikan linjaltaan kirjoittamaton kortti. Taisteluihin osallistumista Alankomaailta odottaa seitsemän prosenttia ja sotilaallista tukea 16 prosenttia, yhteenlaskettuna liki neljännes (23 %) odottaa maalta siis vähintään sotilaallista tukea. Materiaali- ja talousapua odottaa kuitenkin 29 prosenttia, minkä lisäksi vajaa neljännes (23 %) uskoo tuen jäävän diplomaattiselle tasolle. Harva (8 %) kuitenkin uskoo, ettei Alankomaat auttaisi Suomea lainkaan.

Kaikkein heikoimmaksi kyselyn Nato-maista arvioidaan Unkarin auttamisvalmiutta. Enemmistö suomalaisista (53 %) arvioi, ettei Unkari auttaisi Suomea lainkaan. Vain

kaksi prosenttia uskoo Unkarin osallistuvan taisteluihin ja kuusi prosenttia sen antavan sotilaallista tukea. Materiaali- ja talousapuunkin uskoo vain yhdeksän prosenttia.

Aineisto kerättiin keväällä 2026, jolloin Unkarin politiikkaa leimasivat yhä Viktor Orbánin hallinto ja maan haluttomuus tukea Ukrainaa. Arvio saattaa olla muuttunut, sillä Eurooppa-mielinen Péter Magyar voitti maan parlamenttivaalit huhtikuussa nousten Unkarin pääministeriksi.

Unkarin tulos alleviivaa sitä, ettei Nato näyttäyty suomalaisille yhtenäisenä ja tasa-lautuisena turvakoneena. Liittokuntaan kuuluvien maiden välillä nähdään suuria eroja sekä kyvykkyyksissä että poliittisessä tahdossa auttaa Suomea. Juuri tämä tekee kansalaisten Nato-kuvasta aiempaa konkreettisemmän: ratkaisevaa ei ole vain se, kuuluuko maa Natoon, vaan myös se, uskotaanko sen haluavan ja kykenevän auttamaan Suomea todellisissa kriisissä.

Miehet arvioivat naisia useammin, että liittolaismaat osallistuisivat taisteluihin tai antaisivat Suomelle sotilaallista tukea. Sama ero näkyy hallituspuolueiden ja oppositiopuolueiden kannattajien välillä.

Oikeistopuolueiden (kokoomus ja perussuomalaiset) äänestäjät uskovat selvästi enemmän Yhdysvaltojen tarjoamaan vähintään sotilaalliseen apuun kuin vasemmistopuolueiden (SDP, vasemmistoliitto ja vihreät) äänestäjät. Ilmiö toistuu melkein jokaisen liittolaismaan kohdalla, mutta ero on kaikkein pienin Pohjoismaiden ja Saksan kohdalla (ks. Kuvioliite).

Vähintään sotilaalliseen apuun luottavat useimman liittolaismaan kohdalla eniten yli 55-vuotiaat. Poikkeuksen tekee Yhdysvallat, jonka vähintään sotilaalliseen apuun luottavat eniten nuorimmat, 18–25-vuotiaat vastaajat.

Nato-kuva on konkretisoitunut

Suomalaiset ovat edelleen Nato-myönteisiä, mutta heidän Nato-kuvansa on muuttunut alun innostuksen jälkeen konkreettisemmaksi ja arkisemmaksi. Jäsenyys ei näyttäydy kansalaisten mielissä kaiken ratkaisevana suojakilpenä vaan liittolaissuhteiden verkostona, jonka uskottavuus riippuu eri maiden poliittisesta tahdosta, sotilaallisesta kyvystä ja turvallisuusintresseistä.

Suomalaisten odotus Naton eurooppalais-tumisesta näkyy ydinasepelotetta koskevilla näkemyksissä ja siinä, mistä maista sotilaallista tukea Venäjää vastaan odotetaan saata- van. Suomalaiset eivät halua irtautua Natosta eivätkä rakentaa kansallista ydinasepelotetta, mutta Euroopan yhteinen ydinasepelote nousee Naton nykyisen ydinasepelotteen rinnalle mahdolliseksi vaihtoehdoksi. Tulokset kertovat, että suomalaiset pohtivat aiempaa vakavammin Euroopan omaa vastuuta myös kaikkein kovimmasta turvallisuudesta.

Ennen Suomen Nato-jäsenyyttä presidentti Sauli Niinistö puhui usein ”eurooppalaisemman Naton” ja EU:n puolustusyhteistyön syventämisen puolesta. Ihanteena oli Eurooppa, joka kantaa nykyistä suuremman vastuun omasta turvallisuudestaan sen sijaan, että liittokunta nojaisi korostetusti Yhdysvaltoihin.²⁰ Kevään 2026 tulosten valossa eurooppalaisempi Nato ei kuitenkaan näyttäydy suomalaisille niinkään kaukonäköisenä päämääränä, johon olisi päästy, vaan realiteettina, johon on jouduttu. Eurooppalaisempi Nato ei ole toive vaan pakko.

Viitteet

- 1 Metelinen (2026).
- 2 Reuters (2025).
- 3 NATO (2025a).
- 4 NATO (2025b).
- 5 Haavisto (2022).
- 6 Larros ja Metelinen (2022).
- 7 RKP:n kannattajien kohdalla tulos on vain suuntaa-antava johtuen pienestä vastaajamäärästä.
- 8 Larros ja Metelinen (2022).
- 9 Metelinen (2024).
- 10 Metelinen (2023).
- 11 Metelinen (2026).
- 12 Agrawal (2025).
- 13 Helsingin Sanomat (2024).
- 14 Kristensen ym. (2025).
- 15 Yle (2026).
- 16 Le Monde (2025).
- 17 Reuters (2026).
- 18 Liike Nytin äänestäjistä 28 prosenttia jättäytyisi kokonaan ydinasepelotteen ulkopuolelle, mutta vastaajamäärän vähäisyydestä johtuen tulosta on pidettävä korkeintaan suuntaa antavana.
- 19 Puolustusvoimat (2026).
- 20 Yle/STT (2005).

Lähteet

- Agrawal, R. (2025). Trump Is Ushering In a More Transactional World, *Foreign Policy*, 71.2025, <https://foreignpolicy.com/2025/01/07/trump-transactional-global-system-us-allies-markets-tariffs/>
- Haavisto, I. (2022). Naton kynnyksellä – Venäjän hyökkäys Ukrainaan käänsi suomalaisten enemmistön Nato-jäsenyyden kannalle, *EVA Analyysi No 103*, <https://www.eva.fi/blog/2022/03/22/60-prosenttia-suomalaisista-haluaa-suomen-natoon-ja-paatoksen-jo-tana-vuonna/>
- Helsingin Sanomat (2024). Tällainen on Suwaikin käytävä, jonne Venäjän pelätään hyökkäävän, <https://www.hs.fi/maailma/art-2000010196557.html>
- Kristensen, H., Korda, M., Johns, E., Knight-Boyle, M. ja Kohn, K. (2025). Status of World Nuclear Forces, *Federation of American Scientists FAS*, <https://fas.org/initiative/status-world-nuclear-forces/>
- Larros, H. ja Metelinen, S. (2022). Joka kodin turva – Suomalaiset liittyvät Natoon yhtenäisinä, *EVA Arvio N:o 41*, <https://www.eva.fi/blog/2022/11/23/suomalaiset-liittyvat-natoon-yhtenaisina/>
- Metelinen (2023). Nato-myönteisyys yhdistää laajasti suomalaisia – EU-myönteisyys huipussaan, *EVA Artikkelii*, <https://www.eva.fi/blog/2023/11/28/nato-myonteisyys-yhdistaa-laajasti-suomalaisia-eu-myonteisyys-huipussaan/>
- Metelinen, S. (2024). Suomalaiset äänestäsivät Kamala Harrisia – Trumpin vaikutus maailmaan pelottaa, *EVA Artikkelii*, <https://www.eva.fi/blog/2024/10/29/suomalaiset-aanestaisivat-kamala-harrisia-trumpin-vaikutus-maailmaan-pelottaa/>
- Metelinen, S. (2025). Liittolaisuus puntarissa – Luottamus Naton turvatakuisiin on notkahtanut Trumpin toisella kaudella, *EVA Analyysi N:o 147*, <https://www.eva.fi/blog/2025/04/29/liittolaisuus-puntarissa-luottamus-naton-turvatakuisiin-on-notkahtanut-trumpin-toisella-kaudella/>
- Metelinen, S. (2026). Liittolainen epäilyksen alla – Suomalaisten enemmistö näkee Yhdysvallat Euroopan vastustajana, *EVA Analyysi N:o 165*, <https://www.eva.fi/blog/2026/06/05/liittolainen-epailyksen-alla/>
- Le Monde (2025). Macron says he will open debate on using French nuclear deterrence to protect Europe, 5.3.2025, https://www.lemonde.fr/en/international/article/2025/03/05/macron-says-he-will-open-debate-on-using-french-nuclear-deterrence-to-protect-europe_6738859_4.html
- NATO (2025a). The Hague Summit Declaration, <https://www.nato.int/en/about-us/official-texts-and-resources/official-texts/2025/06/25/the-hague-summit-declaration>
- NATO (2025b). Collective defence and Article 5, <https://www.nato.int/en/what-we-do/introduction-to-nato/collective-defence-and-article-5>
- Puolustusvoimat (2026). JEF-yhteistyö, <https://puolustusvoimat.fi/jef>
- Reuters (2025). Trump: If NATO members don't pay, US won't defend them, <https://www.reuters.com/world/trump-if-nato-members-dont-pay-us-wont-defend-them-2025-03-07/>
- Reuters (2026). Norway to join France's nuclear deterrence initiative, leaders say, 27.5.2026, <https://www.reuters.com/world/europe/norway-will-come-under-frances-nuclear-umbrella-leaders-say-2026-05-27/>
- Yle/STT (2005). "Niinistö haluaa eurooppalaisen Naton", <https://yle.fi/a/3-5221420>
- Yle (2026). Puolustusvaliokunta kannattaa muutosta, joka sallisi ydinaseet Suomen maaperällä, <https://yle.fi/a/74-20230542>

Näin kysely tehtiin

Tulokset perustuvat 2 045 henkilön antamiin vastauksiin. Tulosten virhemarginaali on koko väestön tasolla 2–3 prosenttiyksikköä kumpaankin suuntaan. Tiedot kerättiin 31.3.–13.4.2026. Vastaajat edustavat koko maan 18–79-vuotiasta väestöä (pl. Ahvenanmaa). Aineisto on kerätty Taloustutkimus Oy:n internetpaneelissa, josta tutkimusotos on muodostettu ositetulla satunnaisotannalla. Aineisto on painotettu edustamaan väestöä iän, sukupuolen, asuinalueen, koulutuksen, ammatin tai aseman, toimialan ja puoluekannatuksen mukaan. Aineiston tilastollisen analyysin ja tulosgraafikan on tehnyt Pentti Kiljunen (Yhdyskuntatutkimus Oy).

eva

Elinkeinoelämän valtuuskunta

Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA on elinkeinoelämän ajatuspaja, jonka tavoitteena on edistää yhteiskunnan pitkän aikavälin menestystä.

EVA toimii elinkeinoelämän ja yhteiskunnan vaikuttajien kohtaamispaikkana.

EVA tuottaa tietoa ja uusia näkökulmia julkiseen keskusteluun.

EVA Analyysit ottavat kantaa ajankohtaisiin kysymyksiin ja tarjoavat ratkaisuja yhteiskunnallisiin ongelmiin.

Analyysit löytyvät EVAn kotisivuilta
www.eva.fi.

ISSN 2342-0774 (Painettu) ISSN 2342-0782 (PDF)